

Ljubica Nikolić, studentkinja Ekonomskog fakulteta

Proces ulaska Crne Gore u NATO

Danas su mladi, obrazovani ljudi u Crnoj Gori veoma slabo informisani o NATO. Pretpostavljam da su oni jedna od ciljnih grupa za medije, koji svoju realnost prenose na prilično subjektivan način. Tako da, kada odrastaš, tj. formiraš svoja mišljenja uz tako subjektivne prikaze, nemaš mnogo izbora, pogotovo zbog nedostatka različitih mišljenja. Na kraju prihvataš ono koje je većina prihvatila uz ono tipično crnogorsko: „Šta se to mene tiče“. Ne shvatamo da baš jedna osoba može da promijeni mnogo, čak ako samo postavi pitanje i svoju zainteresovanost prenese dalje. Iako su prethodna, turobna vremena, ljude otuđili jedne od drugih i naučili ih da gledaju samo sopstveni interes, trebalo bi da poradimo malo i na kolektivnom duhu i da razmišljamo ne samo jedan, već nekoliko koraka unaprijed. Kada smo građani države koja je tek na pomolu velikih poboljšanja i napretka, treba malo da porazmislimo i poradimo na opštem blagostanju. Jedino tako, zajedničkim snagama, cjelokupno društvo može da se promijeni na bolje!

Mislim da će Crnoj Gori trebati dosta promjena i reformi, ili uopšte truda, kako bi ušla u NATO. Nije riječ samo o načinu ulaska, nego treba da vidimo zaista zašto je nama bolje tamo.

To jeste teško, pogotovo zato što crnogorski narod teško prihvata promjene. Tim prije ako te promjene uključuju svakog ponaosob. Ali mi te promjene dugujemo sebi, našoj djeci, omladini i starima. Nijesmo ranije dobijali priliku da pristupimo organizacijama kao što je ova i svakako da ona zahtijeva određene „žrtve“. Generalno, naši građani su zadovoljni svojim dosadašnjim dostignućima i sve se vrti oko „stare slave“, ali svakoga dana, svakog minuta, nešto novo se otkrije, dokaže se da postoji mnogo genija u svijetu i zaista je teško parirati takvim dostignućima. Naša zemlja je prošle godine bila jedna od 5 top turističkih destinacija, i mi njene mogućnosti ne koristimo koliko i kako bi trebalo.

Crna Gora je opšte poznata kao zemlja opisana kao „Divlja ljepota“ i mi zaista nijesmo svjesni šta ona pruža u tom pogledu. Prelazi se iz krajnosti u krajnost: od potpunog iskorištavanja do potpunog zapuštanja. U oba slučaja, priroda gubi. Članice NATO primjenjuju i poštuju mnoge zakone među kojima su i oni vezani za ekologiju, iskorišćenost resursa i njihovo obnavljanje. Kao zemlja, imamo mnogo da ponudimo u korist takvih principa, ali nama samima fali podstreka za napredovanje. Treba nam trening, obuka, edukacija. Treba nam svijest o tome koliko je to važno i kako se sve to postiže. Moramo misliti o tome da ovu zemlju, čiji smo sada dio, treba da ostavimo sledećim generacijama, sa svim dostignućima i greškama. A upravo smo mi, u ovom trenutku, u prilici da krojimo istoriju i odlučujemo o tome kolika će učestalost obuhvatati greške, a kolika dostignuća. To što je trenutno nama nivo bezbjednosti na nivou prosjeka, ne mora da bude dobro ili ne mora da znači da to ne može biti mnogo bolje. Sve te potrebne promjene možemo uvesti sami, ali mnogo lakše, jeftinije i brže se sprovede preko organizacija kakva je NATO. Zbog definisanih ciljeva, strukture same organizacije i vojnog karaktera, a opet diplomatske metodologije, ona odaje utisak savršene usklađenosti sa zahtjevima.

Mislím da to našoj zemlji mnogo nedostaje. Nedostaju završni politički koraci koji će je strogošću vojnika, odgovorom diplomate, a ponašanjem intelektualaca, unaprijediti i izdići na viši nivo, nivo organizovanijeg, naprednijeg poretka u svim sferama. Kako u samoj strukturi NATO važi da su sve zemlje bez obzira na veličinu, uticaj, ili broj stanovnika, jednake, to je uzor koji treba primjenjivati u svim porecima, upravama, pa i svakodnevnom ophođenju među stanovništvom naše zemlje.

Toliko različitih naroda, kultura i državnih uprava na jednom mjestu treba održati i pokazati im koliko su jednake. U upravi jednog grada gdje je sve definisano, nije svako zadovoljan jer uvijek ima praznog prostora između pitanja. U Crnoj Gori pravni poredak nije savršen i dugo ćemo se još susretati sa licima koja će te nesavršenosti koristiti. Članstvo u NATO bi sa te strane pomoglo, da se nedostaci makar smanje, a u nekim

djelovima zakona i potpuno pokriju, pa čak i u slučajevima intelektualne svojine, patenata ili turizma. Sama jednakost potiče od svijesti zemalja članica o tome da su sve one vezane i da svaka odluka na skoro isti način utiče na sve njih . Naime, kada se neko iz SAD postavi prema nekom iz Luksemburga jednako ravnopravno kao što bi se neko iz Luksemburga postavio prema nekom iz Crne Gore, dobijamo jasan odgovor na primjenu principa jednakosti. Nevjerovatno je da se jedan predstavnik Luksemburga pita za sveopšte ciljeve i odluke jednako kao jedan predstavnik iz čitavih SAD. Ali njihovi ciljevi se umnogome ne razlikuju, jer svi žele napredak i ne sputavaju jedni druge. Tačnije, svi žele bezbjednu zemlju prije svega, zemlju koja će u svemu da napreduje i da održava svoje veze sa ostalim zemljama. A pošto imaju iste zajedničke ciljeve, ako to ostvari Luksemburg, ostvarile su i SAD. Kada je jednom prilikom gradonačelnik Ljubljane upitan kako je uspio da grad učini tako bezbjednim (nijedno zabilježeno ubistvo u posljednje 2 godine), a toliko je različitih nacija u njemu, odgovorio je: „Kad ti uspiješ da pomiriš rasne razlike u sebi , pomirićeš ih i sa drugima“. Mislim da je bio u pravu i da to pitanje treba svakog da navede na razmišljanje.

Moramo da shvatimo da nema napretka u čekanju da nas neko negdje progura, u čekanju da se nešto tamo riješi, sve se dešava ovdje i sada! Samo je pitanje želimo li biti uključeni u to. S obzirom na sve informacije koje sam prikupila, smatram da NATO pruža priliku za Crnu Goru da se sama obezbjedi u smislu saveza, bezbjednosti, integracija, obrazovanja. Uz NATO mi smo na nekoliko koraka do EU. Vrijeme je da shvatimo da ako želimo da budemo dio nečeg velikog, treba i sami za to da se potrudimo! Možda su problem predrasude, raniji problemi, ali kad bi ljudi shvatili koliko samo članstvo donosi napretka shvatili bi da sami kočimo sopstveni napredak već dugo. Mnogo bi se bolje naši problemi definisali, vidjeli, a samim tim dobili bi i mnogo rješenja i lakše se prilagođavali novim situacijama ako bi imali potpunu podršku partnerskih zemalja iz NATO saveza koje članstvo u ovu organizaciju i garantuje.